

SAMTYKKE TIL TVERRFAGLIG SAMARBEID

Unntatt offentlighet etter off. loven §13

For at offentlige instanser skal kunne samarbeide og dele taushetsbelagte opplysninger, må det foreligge samtykke fra den det gjelder, barnet, foresatte eller verge.

NAVN

FØDSELSNR.

Jeg/vi er enig i at (tjeneste Instans) tar kontakt med de tjenester/instanser jeg her gir tillatelse til. De kan dele taushetsbelagt informasjon med hverandre slik at de kan samarbeide for å gi best mulig oppfølging.

JEG TILLATER AT FØLGENDE INFORMASJON KAN GIS OG DELES:

- Dette gjelder informasjon om f.eks. helse, sosiale og økonomiske forhold, familie, skole og/eller arbeid eller annen aktuell informasjon. Gi en beskrivelse her:
- Begrensninger i hva som kan deles:

FØLGENDE INSTANSER/TJENESTER KAN INVOLVERES. Sett kryss

☐	Medisinsk rehabilitering	☐	Hjemmesykepleien	☐	Kreftsykepleier
☐	Pedagogisk psykologisk tjeneste	☐	Boveiledertjenesten	☐	Tannhelsetjenesten
☐	Psykisk helse- og rusarbeid	☐	Praktisk bistand	☐	NAV
☐	Barneverntjenesten	☐	Barnehage	☐	Politi
☐	Helsestasjon/skolehelsetjeneste/HFU	☐	Skole	☐	Fastlege
☐	Jordmorhelsetjenesten	☐	SFO	☐	St. Olavs Hospital
☐	Familievernkontoret	☐	Innvandrertjenesten	☐	Andre

AVKLARINGER:

Jeg har fått informasjon om de ulike instansene/tjenestene som er avkrysset over, og at de mottar kopi av dette dokumentet.

Samtykke gjelder fram til eller samtykket trekkes tilbake.

Sted/dato:

Sted/dato:

Signatur

Signatur foresatt

Signatur foresatt

SAMTYKKE INNHENTET AV:

TJENESTESTED:

INFORMERT SAMTYKKE INNEBÆRER AT JEG/VI:

- Vet at samtykket er frivillig og at målet med deling av opplysninger er å gi et best mulig hjelpetilbud.
- Har fått informasjon om hvilke opplysninger som skal deles, og at det ikke skal deles flere opplysninger enn det som er nødvendig.
- Vet hvordan opplysningene skal brukes.
- Vet at jeg/vi kan nekte at opplysninger om spesielle forhold deles, eller at spesifikke fagmiljø eller enkeltpersoner kun får bestemte opplysninger.
- Har fått forklart hva jeg samtykker til på et språk jeg forstår.
- Kjenner barnets rettigheter;
 - Når barnet er fylt 7 år skal det høres, og det skal legges økende vekt på barnets mening ut fra alder og modenhet
 - Fra 12 år skal barnets mening legges stor vekt
 - Fra 16 år kan ungdommen selv samtykke til helsehjelp

Den som samtykker har mottatt kopi.

VEILEDNING TIL SAMTYKKESKJEMA FOR TVERRFAGLIG SAMARBEID

En samtykkeerklæring er et viktig og nyttig verktøy for å kunne jobbe tverrfaglig og gi best mulig oppfølging. Taushetsplikt er ikke til hinder for at opplysninger gjøres kjent for andre når den som har krav på taushet samtykker. For at et samtykke skal være gyldig, må det være **informert, frivillig og skriftlig**.

Informasjon som gis når et samtykke hentes inn skal være god nok til at den som samtykker/foreldre gis mulighet til å gjøre et overveid valg. Hent inn samtykke på et tidlig tidspunkt og sett av nok tid til en god og tillitsskapende samtale. Forklar din rolle i det videre tverrfaglige arbeid.

Det betyr at den som gir samtykke/foreldre med foreldreansvar på forhånd må få informasjon om:

- Hvorfor instansen/tjenesten ønsker samtykke
- Hva en samtykker til, hva slags opplysninger som skal deles/hentes inn
- Hvem opplysningene skal deles med
- Hvem en vil innhente opplysninger fra
- Hvem som skal behandle opplysningene
- At samtykket er frivillig og kan trekkes tilbake
- At samtykket skal gis skriftlig. (Et muntlig samtykke er også gyldig, men må i så fall dokumenteres ved at referat fra samtale føres i personens/barnets journal/mappe mv.)

Viktig å tenke på ved utfylling av samtykkeskjemaet

Det skal være ett samtykkeskjema pr. person. For eksempel: dersom samtykket omfatter flere barn skal det være et skjema pr. barn.

Hvem bør samtykket gis til?

Samtykket skal gis til tjenesten/instansen dere representerer, eks. barnevernstjenesten, skolen, psykisk helse- og rusarbeid. Unngå at samtykke gis til navngitte ansatte. Den ansatte kan ha fravær eller slutte i jobben.

Hva gjør vi når en person ikke vil gi samtykke?

Du må journalføre dette i tjenestens fagprogram.

Hvilken informasjon kan gis og utveksles?

Et samtykke betyr i praksis at taushetsplikten oppheves så langt samtykket rekker. Det er derfor viktig å få avklart hva slags opplysninger det gis samtykke til å dele/utveksle. Det skal ikke deles/utveksles flere opplysninger enn hva samtykket dekker. Det skal ikke deles flere opplysninger enn det som er nødvendig for å oppnå målet i den enkelte sak. Et samtykke innhentet til et bestemt formål skal ikke brukes for andre formål, dersom ikke annet følger den enkelte tjenestes lovverk. Et samtykke bør dekke at en tjeneste/instans kan gi og få opplysninger som er beskrevet i skjemaet. Det er viktig å gi en god beskrivelse av den informasjonen som kan deles.

Samtykke for barn under 18 år

Hovedregel

Samtykke må gis av dem som opplysningen, tiltakene eller planene gjelder. Når de angår barn under 18 år er hovedregelen at det er foreldrene til barnet som skal samtykke.

Det finnes flere unntak fra hovedregelen. Noen av disse beskrives nedenfor.

Saker om helsehjelp

Over 16 år

Den «helserettslige myndighetsalder» i Norge er 16 år. Det betyr at barn/ungdom over 16 år som hovedregel selv har rett til å samtykke til helsehjelp. Det betyr også at de selv kan samtykke til at taushetsplikten i saker om helsehjelp faller bort og at informasjon kan deles. Samtykket kan for eksempel gjelde utarbeidelse av individuell plan og oppnevning av koordinator.

Under 16 år

For barn mellom 12 og 16 år skal foreldre med foreldreansvar avgjøre om taushetsplikten faller bort. Barnet skal gis anledning til å uttale seg. Fra 12 års alder skal det legges stor vekt på barnets mening.

For barn under 12 år er det foreldrene alene som avgjør om opplysninger skal kunne gis til andre. Barnet skal gis anledning til å uttale seg.

Begge foreldre

Hovedregelen er at begge foreldre skal samtykke til helsehjelp til barn under 16 år såfremt foreldrene har del i foreldreansvaret. Selv om den ene forelder ikke bor sammen med barnet vil den ofte ha del i foreldreansvaret. Foreldre som har felles foreldreansvar, må som hovedregel være enige for at samtykket skal være gyldig. Foreldre som ikke har foreldreansvar har som hovedregel ikke myndighet til å samtykke på vegne av barnet.

En av foreldrene

Det er tilstrekkelig at en av foreldrene samtykker til helsehjelp som regnes som del av den daglige og ordinære omsorgen for barnet. Slike avgjørelser regnes ikke som større avgjørelser i barnets liv som begge foreldre må samtykke til når de har felles foreldreansvar. Med helsehjelp som er ledd i den daglige ordinære omsorgen for barnet regnes for eksempel behandling av øreverk, halsbetennelse, influensa, skrubbsår og så videre.

Det kan oppstå situasjoner hvor foreldre er uenige om barnet skal få helsehjelp. Dette kan blant annet være aktuelt i forbindelse med familiekonflikter, vold, overgrep og lignende. Videre kan det være aktuelt i situasjoner hvor foreldrene har forskjellig oppfatning av om barnet bør gis helsehjelp eller ikke. Det kan også oppstå situasjoner der det ikke er mulig å få avklart begge foreldrenes synspunkter på ytelse av helsehjelpen, for eksempel fordi den ene forelder ikke er mulig å få tak i. I disse situasjonene kan den ene forelder med foreldreansvar alene gi samtykke til helsehjelp, forutsatt at kvalifisert helsepersonell anser helsehjelpen nødvendig for at barnet ikke skal ta skade, jf. Pasient- og brukerrettighetsloven § 4-4 (3). Før slik helsehjelp gis, skal begge foreldrene, eller andre som har foreldreansvaret, så langt som mulig få si sin mening.

Oppdal kommune

Det er et vilkår at kvalifisert helsepersonell mener at barnet kan ta skade av ikke å få den hjelpen. Med kvalifisert helsepersonell menes helsepersonell som har nødvendig faglig innsikt på området til å foreta en forsvarlig vurdering av risikobildet og behovet for helsehjelp. Det vil som oftest være legen, psykologen eller tannlegen som er ansvarlig for helsehjelpen som bør foreta disse helsefaglige vurderingene.

Forutsetningen er at helsepersonell mener at barnet kan ta skade av ikke å få helsehjelpen. Hva som vil kunne være skadelig for barnet må vurderes konkret og vil til dels bero på et helsefaglig skjønn hos helsepersonellet. Både skader av somatisk og psykisk art er omfattet. Skadebegrepet vil derfor også omfatte tilfeller hvor det er viktig at barn får snakke med psykolog eller får et behandlingstilbud ved Barne- og ungdomspsykiatri (BUP).

Unntaksreglene nevnt ovenfor må forstås slik at den ene forelderens rett til å bestemme helsehjelp også gir rett til å samtykke deling av taushetsbelagt informasjon med andre instanser når dette er nødvendig for å gi helsehjelpen.

Barnevernssaker

For barnevernssaker gjelder at barn som har fylt 15 år og forstår hva saken gjelder, kan opptre som part og kan gjøre partsrettigheter gjeldende, jf. Barnevernloven § 6-3 annet ledd. Når barnet har fylt 15 år og har selvstendige partsrettigheter kreves det eget samtykke fra barnet. Har barneverntjenesten overtatt omsorgen for et barn under 16 år har barnevernstjenesten rett til å samtykke til helsehjelp og deling av informasjon.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

Pedagogisk- psykologisk tjeneste (heretter PPT) er en lovpålagt og frivillig tjeneste. Foresatte må samtykke til at barnet henvises til PPT for utredning.

PPT utreder ikke barn og unge uten et slikt samtykke fra foresatte. Når en person er blitt 15 år eller eldre, kreves eget samtykke fra denne. Udir. presiserer at en ikke er avhengig av foreldrenes samtykke når barnet er fylt 15 år.

Foresatte kan henvise til PPT på egen hånd, men som regel utarbeides henvisningen av skole eller barnehage i samråd med foresatte, og foresatte samtykker i at henvisningen av skole eller barnehage i samråd med foresatte, og samtykker i at henvisningen sendes.

Det er skolen eller barnehagen som setter i verk tiltaket (selve den spesialpedagogiske hjelpen eller spesialundervisningen) etter at det er fattet vedtak i saken. Dette vedtaket bygger på den sakkyndige uttalelsen som PP-tjenesten har utarbeidet.

Bostedsforelder kan samtykke til at det settes i gang sakkyndig utredning eller opplæringsloven § 5-3. Begge foreldre må imidlertid samtykke til vedtak om å sette i gang spesialundervisning uavhengig av om barnet bor hos begge foreldre eller om barnet bare bor fast hos den ene.

Oppdal kommune

Barns rett til å medvirke

Etter hvert som barnet blir i stand til å danne seg sine egne synspunkter på det saken handler om, skal foreldrene høre hva barnet har å si før de tar avgjørelse om personlige forhold for barnet. De skal legge vekt på det barnet mener alt etter hvor gammelt og modent det er. Det samme gjelder for andre som barnet bor hos eller som har med barnet å gjøre.

Et barn som er fylt syv år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkt, skal få informasjon og anledning til å si meningen sin før det blir tatt avgjørelse om personlige forhold for barnet. Meningen til barnet skal bli vektlagt etter alder og modning. Når barnet er fylt 12 år skal det legges stor vekt på hva barnet mener, jf. Barneloven § 31.

Hvor lenge varer et samtykke?

Det er ikke regulert i lov hvor lenge et samtykke varer. Vi anbefaler enten å sette et tidspunkt på minst 1 år eller la tidspunktet stå åpent og la det gjelde til samtykke trekkes tilbake.

Hvis et samtykke trekkes tilbake, er det viktig å informere de involverte. Du må journalføre at samtykke trekkes tilbake i tjenestens fagprogram.

Når samtykkeerklæring er gitt

Når samtykkeskjemaet er undertegnet skal den som har samtykket og de tjenester/instanser som samtykket omfatter mottatt kopi, før samtykket arkiveres.

Hvordan lagrer vi samtykkeerklæringen?

Samtykkeerklæringen skal arkiveres i det saksbehandlingssystemet som brukes i din tjeneste.

Meldeplikt til barnevernet

Taushetsplikten skal ikke være til hinder for å melde fra til politi og/eller lever i vold. Meldeplikten går foran taushetsplikten